

Експост документ

Прирачник за

Како да се воспостави

повеќеорганизациска структура

што ги вклучува секторите за

здравство и за социјална грижа?

Резиме

Радкализацијата е комплексен социјален проблем и затоа еден сектор не може сам да се справи со него. Всушност, потребен е интегриран пристап во кој ќе се вклучат стручни лица од различни области што ќе работат заедно, ќе имаат заедничка цел и секој од нив ќе ги вложи уникатните вештини, знаење и капацитет за да ги открие и да им обезбеди неопходна поддршка на поединците што се во опасност. Во таквата повеќеорганизациска поддршка стручните лица, заедно со креаторите на политиките и со граѓанското општество, може ефикасно да гарантираат дека на луѓето во опасност ќе им се даде вистинската поддршка многу рано за да се спречи и да се сузбие процесот на радикализација.

Но како се градат такви ефикасни структури, дали од нула или од постојна рамка? Нема еден модел што ќе одговара на секој национален, регионален или локален контекст. Сепак, во овој документ е даден преглед на неколку водечки принципи за тоа како да се создадат повеќеорганизациски структури што ги вклучуваат секторите здравство и социјална грижа. Документот содржи прирачник со практични чекори и увиди што се корисни за овие сектори кога работат заедно со други клучни сектори за да се спречат радикализацијата и насилниот екстремизам.

Вовед

Радкализацијата е комплексен социјален проблем и затоа еден сектор не може сам да се справи со него. Всушност, потребен е пристап што ќе вклучува стручни лица од различни области што ќе работат заедно, за иста цел и секој од нив ќе ги вложи своите уникатни вештини, знаење и капацитет за да ги открие и да им обезбеди неопходна поддршка на поединците што се во опасност. Во таквата повеќеорганизациска поддршка стручните лица, заедно со креаторите на политиките и со граѓанското општество, може ефикасно да гарантираат дека на луѓето што се во опасност многу рано ќе им се даде вистинската поддршка за да се спречи и да се сузбие процесот на радикализација.

Но како се градат такви ефикасни структури, дали од нула или од постојна рамка? Кој треба да се вклучи и што може да преземат здравствените и социјалните работници за да се стимулира нивната вклученост во таквите повеќеорганизациски структури? Во Копенхаген, работната група РАН С&СГ ја истражи улогата што особено секторите здравство и социјална грижа може да ја имаат во повеќеорганизациските структури во однос на спречувањето и борбата против насилниот екстремизам. За овие сектори специфичните предизвици произлегуваат од повеќеорганизациската работа. На пример, таквите структури често се водени или координирани од националните, регионалните или од локалните власти и иако локалните власти можеби најдобро се позиционирани за да ја координираат повеќеорганизациската соработка, тие може да не се свесни дека треба да ги вклучат секторите здравство и социјална грижа. Освен тоа, прашањата во однос на споделувањето информации и доверливоста на пациентите се предизвици што се специфични за секторите што може да создаваат пречка за соработката меѓу повеќе организации.

Примерите што во моментот постојат низ Европа покажуваат дека има повеќе различни модели и дека нема стандарден формат. Наместо тоа, секој повеќеорганизациски пристап треба да биде направен според местото и според потребите во тоа место. Оттука, подолу во овој прирачник се прикажани пет практични чекори што секогаш се придружени со водечки принципи што може да се следат или да се земат предвид при работењето или при развивањето на повеќеорганизациски пристап, од перспектива на секторите здравство и социјална грижа.

Овој прирачник ги доби основите на состанокот на РАН З&СГ што се одржа во Копенхаген на 18 и 19 мај, при што беа разменети опсежни искуства за најдобрите практики за тоа како да се изгради повеќеорганизациски пристап и кои се научените лекции досега. Покрај тоа, тој се надградува на претходно објавените документи на РАН во однос на прашањето за повеќеагенциска работа, на пример, со РАН ЛОКАЛНО и РАН З&П и за збирката на пристап и практики РАН.

Чекор 1: Означете ги релевантните организации и започнете со вмрежување

При иницирањето или започнувањето на процесот на повеќеагенциска соработка заради спречување на повеќеорганизациската соработка и насилниот екстремизам, прв чекор е да се утврдат релевантните организации и како такви да обезбедат корисен преглед на организациите што би било идеално да се вклучат во повеќеорганизациската структура.

Водечки принципи:

- ***Одете колку што е можно локално***

Каде што е возможно, повеќето стручни лица претпочитуваат да изградат повеќеорганизациски структури на локално ниво. Сепак, особено во поруралните области, регионалните, па дури и националните структури можно е да не може да се избегнат поради бројот на жители и поради расположливите објекти.

- ***Вклучување широка палета на организации***

Треба да се подготви превентивен пристап во согласност со потребите на лицата што се подложни на радикализација /насилен екстремизам. За таа цел потребно е заедно да работат неколку организации со различна експертиза. Бројот на организации и степенот до кој тие се вклучени во голема мера ќе се разликува од еден до друг случај. Сепак, партнерската инволвираност гарантира дека оние што се сметаат за ранливи имаат пристап до голема поддршка, од дефокусирачки активности до обезбедување конкретни услуги. Поради тоа, при откривањето на можните партнерски организации како дел од поставувањето на повеќеорганизациската структура, освен поочигледните организации, како (локалната) полиција, училиштата и (локалните) власти, напорите треба да се насочат кон вклучување на организациите што обично помалку се инволвирани во такви структури, како што се секторите здравство и социјална грижа, заедниците/семејствата, НВО, организациите за домување, спорт, центрите за советување, вработување, па дури и затвор и пробација. Можните модели може да опфаќаат суштинска структура од неколку главни партнери, при што може да бидат вклучени и други партнери во зависност од потребите на случајот што биле утврдени.

- ***Да се избегнува стигматизирање и етикетање со поставување поопшта структура***

Севкупната повеќеорганизациска структура, која е фокусирана на различни видови социјални прашања што, на пример, служи за поопшта цел за спречување криминал и го интегрира спречувањето на димензијата на радикализацијата, а не го прави главна цел на структурата, ги спречува стигматизацијата и етикетањето на луѓето како радикални, насилни екстремисти или дури и терористи. Градењето на поопшта структура, на пример, за заштита на децата и на ранливите возрасни е корисно кога станува збор за барање да се добијат дополнителни информации, на пример, од училиштата или младински работници. Една можност е да постои посебен оддел или експертски тим во рамките на структурата за да помага во случаите поврзани со насилен екстремизам.

- **Надградување на постојните повеќеорганизациски структури**

Во многу земји-членки веќе е воспоставена некаква форма на повеќеорганизациска соработка, на пример, во однос на злоупотребата на деца. Клучно, во смисла на ефикасност и избегнување дуплирање, е наместо создавање ново опкружување, да се искористи веќе воспоставената соработка меѓу (локалните) власти, договорните партнери (како што се секторите образование и здравство, социјални услуги, служби за млади и деца и служби за справување со престапници), полицијата и локалната заедница. Ќе се заштедат време и ресурси ако се истражи дали овие структури може да се приспособат да работат со лица што се ранливи на радикализација. Ова може да значи дополнителни спогодби за споделување информации и обука, но тие ќе се надоврзат на постојните мрежи и постапки и ќе се овозможи да бидат поставени побрзо. Освен тоа, овие партнери може да се потпрат на постојните работни врски, со што дополнително ќе ја олеснат инклузијата на дополнителната димензија во нивната соработка.

- **Да се инволвираат заедниците**

Не само што во структурата ќе се инволвираат организации туку ќе се вклучи и граѓанското општество. Неопходно е да се изградат долгорочни врски (од доверба) – не само за време на криза – со заедниците. Тоа што ранливите лица ќе гледаат познати лица и ќе соработуваат со нив ќе им помогне да почнат да се справуваат со своите потенцијални проблеми.

- **Да се почне со вмрежување и да се остави доволно време за учење и за развивање**

По утврдувањето на релевантните организации што ќе се вклучат во процесот, започнете со вмрежување и објаснете ги придобивките од повеќеорганизациското работење пред другите, најдете ги врските што недостигаат и вклучете ги вистинските луѓе. Иако може да е малку необично секторите здравство и социјална грижа да преземаат такви иницијативи, сепак, со текот на времето на другите партнери ќе им стане јасно дека играат суштинска улога во таквите структури и така ќе може да го придвижат процесот напред.

Чекор 2: Да се инвестира во врските и да се развие повеќеорганизациска структура

Кога професионалци со различно искуство (полициски службеници, педагози, здравствени работници за ментално здравје, државни службеници, социјални работници) ќе започнат да работат заедно во повеќеорганизациски структури, на почетокот тоа може да предизвика тешкотии. Стручните лица работат од своја перспектива користејќи ги своите (научни) увиди, искуства, вредности, оправдување, терминологија итн. Сепак, со текот на времето и со градењето доверба може да се надминат некои од овие тешкотии. Всушност, довербата е клучна компонента во рамките на секој повеќеорганизациски пристап. Поради тоа, вториот чекор е да се инвестира во заемната доверба и разбирање пред да се развива структурата понатаму. Не само меѓу секторите и организациите туку и меѓу одделите во организациите. Честопати не е јасно што прават или што може да прават другите оддели или организации (врз основа на законодавството). Треба да има јасност во однос на улогата и одговорноста на секој професионалец во рамките на структурата.

Водечки принципи:

- **Да се собираат на редовна основа**

Средбите лице в лице, на пример, еднаш месечно, помагаат подобро да се разберат другите професионалци, организации и сектори. Важно е партнерите да имаат можност да се среќаваат настрана од формалните состаноци што се организирани за да се дискутира за специфични случаи или кога ќе се појави криза.

- **Да вклучуваат организации/партнери на сите нивоа**

Во рамките на повеќеорганизациската соработка партнерите на сите нивоа треба да работат заедно за да ги зајакнат напорите заеднички и за да обезбедат дека на сите партнери им е дадено вистинското ниво на поддршка за да може да функционираат ефикасно. Националното ниво, а со тоа и претставниците на креирањето политики се потребни исто колку и партнерите на локално ниво за да гарантираат дека се обезбедува финансиска поддршка таму каде што е потребно.

- **Да се почне со повеќеорганизациска соработка во улогите и во функциите на работата**

Често довербата се гради преку личните врски, а тоа значи дека луѓето се знаат меѓу себе, си ги познаваат работата и интересите и бараат/даваат помош кога се потребни. Негативната страна на личните врски се јавува кога луѓето ќе сменат позиција и кога треба да се изградат нови врски. Кога ова се случува често, веројатно тоа негативно влијае врз партнерството. Поради помала зависност од личните врски, треба да се зацврсти соработката со другите организации и да се направи интегрален елемент во специфичните улоги /функции. Новите вработени во вклучените организации треба веднаш да се запознаат со повеќеорганизациските структури.

- **Да се создаде партнерство, а не правен субјект**

Од држава до држава, па дури и меѓу секторите во една држава се разликува законодавството. Градењето партнерство наместо правен субјект е начин за потенцијално надминување на овој предизвик. Во смисла на законодавството, примерите покажале дека присуството на некакво законодавство може да биде пречка исто толку колку што може да ја овозможи и, всушност, да ја олесни соработката правејќи организациите да ја сфатат „обврската“ што ја имаат за да соработуваат, т.е. треба да биде јасно дека соработката не е опционална, туку е морална обврска.

На пример, во рамките на Програмата за Англискиот канал кај сите професионалци од неколку сектори инсталирана е „Обврска за превенирање“, а во повеќеорганизациските структури на Данска има правна обврска за соработка и за споделување меѓу социјалните служби, училиштата и полицијата. Во Холандија, пак, повеќеорганизациската соработка се заснова врз „писмо на намера“ и со тоа се применува принципот на морална обврска.

- **Да се назначи координатор за да се избегнат хиерархиските структури и политика**

За да се гарантира координиран повеќеорганизациски пристап, една организација треба

да го води и да го олесни процесот. Оваа организација за координација ќе се разликува од држава до држава или од место до место, но на сите треба да им биде јасно која организација ги води процесот и координацијата на активностите. Во идеален случај оваа улога ја извршува локалната општина или независно лице (на пример, правобранител). Иако е од помош политичката поддршка, се претпочитува лицето што координира да нема политичка улога.

- **Да се инвестира во заедничко сопствеништво во однос на повеќеорганизацискиот проект**

Работењето на споделени и заеднички цели може да ги зајакне заедничкото сопствеништво и заедничката одговорност. Проверете кои се целта и мандатот на организациите со кои сакате да соработувате и кажете им јасно за вашиот мандат и цел.

- **Да бидат јасни улогите**

Во врска со гореспоменатото, потребно е целосно да бидат јасни улогите на сите професионалци што се вклучени во повеќеорганизацискиот пристап и за тоа што прави секоја од страните. Клучни предуслови за успех е да се имаат вистински очекувања и да се знае со што може да придонесе секој партнер.

- **Работа со постојани членови (заштитен центар) и ад хок /гости-членови**

Учесниците се согласија дека структурно треба да се вклучат барем следниве партнери: претставници од локалната власт /општината (за олеснување), од локалната полиција/ полициско работење во заедницата (често во првата инстанција нивната улога е да се провери дали некој случај веќе е под истрага), социјална работа/социјални услуги и експерти за бихевиоризам (педагози, работници за ментално здравје). За да се овозможат посебно подготвени интервенции, се препорачува во повеќеорганизациската структура да се вклучат ад хок-членови, како што е опишано во Чекор 1. На пример, во зависност од профилот на ранливото лице може да се вклучат и следниве „гости-учесници“: училишта, служби за работа со млади, но и НВО, родители или лидери на заедницата.

- **Да се биде флексибилен и транспарентен**

Новите партнери (на пример, НВО или приватни компании) треба да може да учествуваат и при ангажирањето нови партнери треба да биде јасно зошто се вклучуваат и како може да придонесат во соработката.

- **Добра координација на владино/административно ниво**

Во практиката многу стручни лица од областа на здравството и на социјалната грижа работат во неколку повеќеорганизациски структури, на пример, за прашањата за менталното здравје, за злоупотребата на децата итн. За да се избегне преклопување, (локалната) власт/административно ниво често е најдобро позиционирана за да ги усогласи овие различни структури за соработка.

Тоа се применува за прашања во однос на областите за работење (општински наспроти регионални структури) и како работење преку граници честопати е потешко. Кај овие прашања може да помогне административното екипирање.

- **Да се примени компонентата на обучување**

Корисни ефекти може да има и одреден елемент на обука на работното место (а не формална обука) во рамките на повеќеорганизациската работа. Развојот и можностите за учење треба да се дел од вмрежувањето.

Чекор 3: Да се споделуваат информации и да се оценуваат заедно

Цел на повеќеорганизацискиот пристап е да се споделат знаењето и експертизата и на тој начин да се оцени случајот за да се спречи радикализацијата или насилниот екстремизам преку покоординиран, поефикасен и поменаџиран пристап.

Иако поединците нема секогаш да се согласат да споделуваат информации, правото на приватност и доверливост не е апсолутно. Може да има ситуации кога стручното лице ќе смета дека клиентот е сериозна закана и постои директна опасност да се повреди самиот или другите. Во такви околности обврската да се споделат информации може да ја надмине професионалната обврска во смисла на доверливост. Освен тоа, важно е да се прави разлика што е вистинска класифицирана информација и што е сензитивна информација, но која може да се сподели со промислување. На пример, некои класифицирани информации може да се донесат на задоволително ниво на апстрактност доволно за да може ефикасно да работат на еден случај. На тој начин, информациите ќе може да се споделат со други организации, без да се загрози чувствителноста на првично добиените податоци (заштита на приватноста) и без да се запре соработката меѓу организациите (во рамките на договорената рамка).

Водечки принципи:

- **Јасни правила и насоки за споделување информации**

Со оглед на тоа дека споделувањето информации се регулира различно во секоја земја-членка и сектор, специфичен предизвик за секторот за (ментално) здравје е доверливоста на пациентот. Сепак, во

6 чекори за споделување информации во рамките на секторот здравство Споделување на загриженоста да се поддржат ранливи лица

Споделување на загриженоста да се поддржат ранливи лица

Чекор 1: Откривање, анализа и потврдување на грижите

Чекор 2: Разговарање со клиентите за овие грижи

Чекор 3: Консултирање со колеги или со национални експерти

Чекор 4: Консултирање со менаџери

Чекор 5: Процена на ризик од специјалисти

Чекор 6: Споделување информации со соодветните партнери (на пример, социјална грижа, образование или спроведување на законот)

многу случаи дозволено е да се споделат делови од релевантните информации. Исто така, пациентите може да дадат согласност за споделување.

Секторот за ментално здравје, исто така, може да се мотивира за да ги уочи придобивките за нив (и за постапувањето со нивниот пациент).

- **Реципрочноста е клучна**

Сите партнери што се справуваат со (потенцијален) насилан екстремист треба да споделуваат и да имаат пристап до информации за да бидат способни да постапуваат соодветно на начин што е пропорционален и неопходен за да се заштитат интересите на ранливото лице.

- **Да се вклучат експерти каде што е потребно**

Важно е да се обезбеди дека кога ќе се разгледуваат случаи и ќе се дискутира за нив и кога ќе се подготвува акциски план, да се донесе специјализирана експертиза за радикализација за да направи процена на случајот и план за интервенирање, ако е потребно. На пример, тоа може да биде професор за исламот како религија.

Поврзано со ова, дури и пред да се почне со решавање на случајот, конкретните партнери може да ја играат својата улога преку обезбедување детални информации за одредени аспекти и/или собирање такви информации, на пример, преку истражувања за да обезбедат солидна база на знаење во повеќеорганизациската структура.

- **Да се инвестира во обуки и во алатки за процена**

Се препорачува на сите организации да им се обезбеди материјал за обука/учење за градење на свесноста, што јасно ги изразува заканата од радикализација, начините за утврдување на заканата и моделите за работење со поединци од гледна точка на различните органи во секторите.

На сите учесници што ќе бидат вклучени, од високо раководство до оние што директно ќе работат, мора да им се обезбеди одредено ниво на обука специфично за борба против радикализацијата.

Исто така, од голема помош може да биде и пристапот до алатки и до прирачници што даваат рамка за процена и одговарање на потребите на ризичните лица.

Чекор 4: Да се назначи сопственик на случајот и да се интервенира

Следниот чекор е заеднички да се назначи сопственик на случајот и да се развијат (специфично подготвени) интервенции. Со оглед на тоа дека нема ограничување на учесниците во повеќеорганизациската соработка, треба да се знае кои учесници се вклучени во случајот и зошто. Тие ќе работат на сите нивоа истовремено (со радикализираното лице, како и со семејството/родителите и заедницата) и ќе имаат увид (колку што е возможно) во сè што се случува. Сопственикот на случајот го координира поединечниот случај и тој е одговорен за интервенциите. Него го знаат како лице за контакт со поединецот и неговото семејство и

заедницата, а нема да биде од помош ако има повеќе вакви лица затоа што тоа ќе го намали градењето доверба кај семејствата.

Водечки принципи:

• **Да се назначи сопственик на случајот**

Најдобро поставена или најсоодветна за да управува со случајот, на пример, е организацијата што е во најтесна врска со клиентот.

• **Заеднички интервенции**

Постојат неколку интервенции што може да се развијат користат од повеќеорганизациската структура за да се превенираат радикализацијата и насилниот екстремизам на ранливите луѓе. Врз основа на искуството на учесниците, идеалната комбинација вклучува елементи на асистенција, но и елементи на казнување или правен притисок за да се осигури дека ранливите луѓе ќе бидат извлечени од опасна ситуација.

Во некои земји е задолжително учеството во интервенции (на пример, заштитните куќи во Холандија) или може да е доброволно (на пример, во Програмата Англиски канал во Обединетото Кралство). Наведени се примери за интервенции што ќе се користат во рамките на повеќеорганизацискиот пристап кон спречувањето на радикализацијата и насилниот екстремизам:

- Програми за следење, вклучително психологија „менториран живот“ во која претставникот на заедницата ја води програмата и работи со загрозениот поединец. Лице од заедницата (на пример, од исто етничко потекло влева доверба и на тој начин помага полесно да се вклучи ранливиот поединец);
- Служби за советување;
- Вклучување во вработување/клубови на млади итн.;
- Домашни посети што се реализираат заеднички, на пример, социјален работник и полициски службеник од локалната полиција – ова беше споменато како ефикасен начин за да се проговори за загриженоста, да се добијат многу информации и да се разговара и да се работи со членовите на семејството;
- Да се вклучи/ат граѓанското општество или организациите со општопознат кредибилитет и, на пример, да се организираат тимски посети на училиштата каде што се работи на подигнување на свеста против дискриминацијата.

• **Бидете во можност да одговорите во текот на 24 часа**

Фокусирајте се на раното превенирање, но работете и на вонреден план во општеството.

• **Да се следи спроведувањето на акцискиот план**

Спроведувањето на акцискиот план за да се реши одреден случај треба да се следи и да се направат промени каде што е потребно. Во овој процес координаторот има водечка улога во надгледувањето на процесот на следење.

Чекор 5: Евалуација и последователни активности

Како завршен чекор заедно оценете го процесот што се случува во повеќеорганизациската структура, како и интервенциите што се случиле во однос на некој случај. Подеднакво е важно да се постапи по преземените акции и да им се обезбеди повратен одговор на партнерите за постигнатите резултати и научените лекции. Свкупно, овој последен клучен чекор дозволува да се приспособи повеќеорганизациската структура каде што е потребно и да се надгради над искуството и да се направат подобрувања.

Водечки принципи:

- Да се објаснат резултатите
- Да се споделат попозитивни приказни наместо негативни и да се задржат партнерите вклучени и мотивирани
- Да се споделат часови врз база на искуство: да се кажат работите. И ова ќе помогне да се задржат партнерите вклучени и мотивирани
- Да се нагласат заедничките придобивки
- (Локалните) медиуми да станат свесни за својата одговорност

Како дел од процесот на евалуација најважно е дека сите партнери треба да бидат свесни дека повеќеорганизациското работење е процес што се учи, а тоа значи дека е в ред да се прават грешки и да се продолжи со подобар начин на работење. Освен тоа, во повеќеорганизациската соработка е особено пожелно да има елемент на креативност.

Translated within:

